

10

SOMPPIO

Torstaina 7. elokuuta 2014

Jääkäripriikaatin kiillan

Torstaina 7. elokuuta 2014 **SOMPIO**

kuudes perinnepyörämarssi

Jääkäriprikaatin

Jääkäriprikaatin kiltta tekee vapaaehtoista ja pyyteetöntä maanpuolustustyötä ja vaalii Jääkäriprikaattia edeltävien joukkojen perinteltä. Perinteisiin liittyen kiltta järjestää nyt jo kuudennen kerran perinnepyörämarssin, tällä kertaa Vaasasta Sodankylään.

Pohjanmaan Jääkäripataljoonan pääjoukko marssi Sodankylään 50 vuotta sitten, 2.8.1964. Pataljoonan saapuminen Sodankylään oli merkkitapahtuma ja Sodankylän tulevaisuuden ja kehityksen kannalta ainutkertainen piristysruiske. Varuskunnasta on tullut keskeinen osa nykyistä Sodankylää ja suurin osa Lapin läänin miehistä on suorittanut varusmiespalveluksensa Sodankylässä.

Perinnepyörämarssin isänä voidaan pitää **Matti Nikulaa**. Matti siirtyi 50 vuotta sitten Vaasasta Sodankylään mutta hän toimi kuorma-autoryhmän johtajana eikä päässyt itse pyöräilemään. Työkaverit muistuttivat aina aika ajoin Mattia siitä, että et sinä ole mikään kun et ole edes tätä matkaa pyöräillyt. Matti puhui asiasta Siilashallin saunassa ja puhe kantautui silloisen pataljoonan komentajan everstiluutnantti **Juha Myryläisen** korviin, joka piti ideaa hyvänä. Tällä tavoin 20 vuotta sitten 7 hengen porukka pyöräili Vaasasta Sodankylään.

Tämän vuoden kuudennen perinnepyörämarssilla on kaikkiaan 40 osallistujaa ja matka on jälleen Vaasasta Sodankylään. Matti Nikula ja **Kauko Salmela** ovat osallistuneet kaikille kuudelle marssille. Kauko Salmela ja **Kari Kangas** olivat mukana myös vuonna 1964 kun Pohjanmaan Jääkäripataljoona marssi Sodankylään.

Tämän vuoden marssi alkoi moottorimarssilla Sodankylästä Vaasaan. Sunnuntaina 3. elokuuta oli muistotilaisuus, mihin osallistui muun muassa Vaasan kaupunginjohtaja **Tomas Häyry** kaupungin johtoryhmän kanssa. Kahvitilaisuuden jälkeen pidettiin juhlatilaisuus missä Jääkäriprikaatin tervehdyksen käytti esikuntapäällikkö Everstiluutnantti **Jari Osmonen**, kenttähartauksen piti kenttäröovasti **Kari Paavilainen** ja tämän jälkeen laskettiin seppeleet Jääkäreiden muistomerkillä sekä Jääkärikivelle.

Muistotilaisuuden jälkeen aloitettiin pyörämarssi kohti Sodankylää, mihin joukko saapuu tänään torstaina noin kello 16. Ensimmäinen etappi oli Vaasasta Lohtajalle, toinen Lohtajalta Ouluun, kolmas Oulusta Rovaniemelle ja torstaina Rovaniemeltä Sodankylään.

JARI HAAVISTO

Kuvat JORMA PÖLLÄNEN

Seppeleen Jääkärikivelle laskivat Everstiluutnantti Jari Osmonen, Vaasan kaupungin johtaja Tomas Häyry sekä Maila Korhonen

Marssijat Jääkärikivellä valmiina urakkaansa

Pyörämarssilla Vaasasta Lohtajaan

Lohtajan kirkolta 6 km:n viimeisen matkan Lohtajan ampuma-alueelle joukkoa johti 94-vuotias sotaveteraani Pavo Palola.

Jari Osmosen puhe Pohjanmaan jääkärien Vaasasta Sodankylään siirtymisen 50-vuotismuiston kahvitilaisuudessa

Kunnioitetut sotiemme veteraanit, arvoisat kutsuvieraat, hyvä juhlayleisö.

Vaasalla on ollut historian saatossa merkittävä osuus suomalaiselle Jääkäriperinteelle. Tänne Vaasaan Jääkärit saapuivat 25. helmikuuta 1918 ja esiintyivät yhtenä joukkona viimeistä kertaa 26. helmikuuta 1918. Suomi oli tuolloin nuori, päätään nostava kansakunta. Vuoteen 2018 on jäljellä neljä vuotta, jolloin tulee kuluneeksi 100 vuotta Jääkäreiden kotiinpaluu katselmuksesta.

Vaasa on ollut varuskuntakaupunki jo vuosisatoja. Ennen Suomen itsenäistymistä Vaasassa on ollut sijoitettuna sekä Ruotsin että Venäjän vallan aikaisia joukkoja. Itsenäisyytemme alkuvuosina sekä sotiemme aikana Vaasaan oli myös sijoitettuna esikuntia ja joukkoja.

Sotien jälkeen Vaasaan sijoitettiin Jääkäripataljoona 1. Pataljoonalle perinteet siirtyivät Terijoella perustetun Polkupyöräpataljoona yhdeltä. Jääkäripataljoona 1:n nimi muutettiin maakunnalliseksi Pohjanmaan Jääkäripataljoonaksi. Jääkäripataljoona 1 ja Pohjanmaan Jääkäripataljoona oli sijoitettuna Vaasaan vuodet 1945-1964.

Pohjoiskalotin strategisessa tasapainoasetelmassa ja merkityksessä suurvaltojen välillä tapahtui muutoksia 1950 -1970 luvuilla. Pohjoiskalotin merkitys lisääntyi. Puolustusneuvosto suositti elokuussa 1958 pitämässään kokouksessa Pohjanmaan Jääkäripataljoonan siirtämistä Lappiin. Perustelut olivat sotilaallisia ja sotilaspoliittisia. Pataljoonan sijoituspaikasta käytiin neuvotteluja ja lopulta sijoituspaikaksi valittiin Sodankylä.

Eilen, 2.8.2014 tuli kuluneeksi 50 vuotta siitä, kun Pohjanmaan Jääkäripataljoona siirtyi Vaasasta Sodankylään ja sai vuonna 1966 nimeksi Lapin Jääkäripataljoona.

Jääkäriprikaati aloitti toimintansa 1.10.1979, kun Lapin Jääkäripataljoonan liitettiin Pohjanmaan tykistörykmentti Oulusta. Toisen parlamentaarisen puolustuskomitean suosituksen mukaan Lapin puolustusta tuli tehostaa perustamalla monipuolinen ja vahva maavoimien yhtymä Sodankylään.

Nykyiseen organisaatioon Jääkäriprikaati siirtyi vuonna 1998, kun Pohjanmaan tykistörykmentti lakkautettiin ja Oulussa lakkautetusta Pohjan Prikaatista Pohjan Jääkäripataljoona aloitti toimintansa 1.10.1998. Jääkäriprikaati toteuttaa laissa Puolustusvoimille määrättyjä tehtäviä. Tehtävät ovat maan sotilaallinen puolustaminen, virka-avun anto muille viranomaisille ja osallistuminen kansainväliseen kriisinhallintaan. Jääkäriprikaatin tehtävänä on Pohjois-Suomen sotilaallisen puolustuksen suunnittelu, Lapin oloissa toimivien jalkaväkijoukkojen tuottaminen sekä virka-avun anto muille viranomaisille. Lisäksi prikaatin henkilöstöä on kansainvälisissä kriisinhallintatehtävissä. Jääkäriprikaati tänään on puolustusvoimien arktisen osaamisen ja talvisodankäynnin keskus.

Jääkäriprikaati vaalii kaikkien jääkärijoukkojen tavoin suomalaisen Kuninkaallisen Preussilaisen Jääkäripataljoona 27:n perinteitä. Lisäksi Jääkäriprikaati vaalii nykyisten ja lakkautettujen joukkoyksikköjensä perinteitä.

Hyvät kuulijat, lyhyen historiakatsauksen ja nykyisen Jääkäriprikaatin toiminnan kuvauksen jälkeen on aika siirtyä lähitulevaisuuteen.

Vuonna 2012 Puolustusministeri ja puolustusvoiman komentaja julkaisivat Puolustusvoimauudistus 2015:ta. Julkaisua oli edeltänyt vuosien valmistelutyö. Uudistuksen toteuttamiseksi kaikissa joukoissa valtakunnassa aloitettiin suunnittelu -ja toimeenpanotyö, joka tulee olla tehtynä 1.1.2015. Uudistus on laaja ja koskee jokaista joukkoa -osastoa Puolustusvoimissa, joten keskityn kertomaan mitä tapahtuu Jääkäriprikaatissa.

Puolustusvoimauudistus Jääkäriprikaatissa etenee suunnitellusti. Vuoden 2013 syksyllä ja alkuvuodesta 2014 laadittiin suunnitelmat uudistuksen toteuttamiseksi. Suunnitelmien toimeenpano on yksi Jääkäriprikaatin loppuvuoden tärkeimmistä tehtävistä varusmieskoulutuksen lisäksi. Vuodesta 2015 lähtien Jääkäriprikaatin tehtävät ovat nykyistä laajempia. Jääkäriprikaatin päätehtävä on tuottaa maavoimien alueellisia joukkoja, ilmatorjuntajoukkoja sekä ilmavoimien ja rajavartiolaitoksen joukkoja.

Lapin ilmatorjuntarykmentti itsenäisenä joukko-osastona lakkautetaan ja Rovaniemelle jäävät osat liitetään Jääkäriprikaatiin.

Joukko-osasto toimii jatkossa kahdella eri paikkakunnalla, Sodankylässä ja Rovaniemellä, mikä aiheuttaa omat erityispiirteensä kaikelle toiminnalle jatkossa. Jääkäriprikaatin komentajan ja apulaiskomentajan virkapaikka on Sodankylä. Jääkäriprikaatin esikunta sijaitsee Sodankylässä, Lapin aluetoimisto ja Lapin sotilassoittokunta Rovaniemellä. Lapin jääkäripataljoona jatkaa Sodankylässä ja joukkotuottaa joukkoja kuudessa perusyksikössä, Pohjan jääkäripataljoona lakkautetaan. Rovaniemen ilmatorjuntapatteristo Rovaniemellä tuottaa joukkoja kolmessa perusyksikössä (ml. Ilmavoimien joukkoja). Lapin aluetoimisto Rovaniemellä vastaa asevelvollisuusasioiden toteuttamisesta koko Lapin maakunnan alueella. Yli-Lapin aluetoimisto Sodankylässä lakkautetaan ja toiminnot yhdistetään Lapin aluetoimistoon. Lapin sotilassoittokunta Rovaniemellä vastaa soittotoiminnasta pääasiassa Lapin, Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun alueella.

Jääkäriprikaatin on siirtymässä vuoden 2015 syksyyn mennessä uutta henkilöstöä. Nykyään Sodankylässä olemassa olevat palvelussuhdeasunnot eivät riitä kattamaan tulevaa tarvetta. Tästä johtuen Pääesikunta ja Kruunuasunnot Oy allekirjoittivat marraskuussa 2013 sopimuksen, jonka mukaisesti Sodankylään rakennetaan neljä uutta rivitaloa. Rakennustyöt käynnistyivät toukokuussa ja ainakin kaksi ensimmäistä rivitaloa valmistuvat vuoden loppuun mennessä. Uudistuksen myötä perusparantamista varuskunnassa on tapahtunut jo viime vuodesta lähtien. Prikaatin esikunnan nykyisiä tiloja on perusparannettu, koulutusrakennukseen rakennetaan prikaatin esikunnan käyttöön kaksi avokonttoria, testitila rakennetaan Siilashalliin, johtamisjärjestelmätilat ja panssarintorjunta simulaattoritilat on rakennettu valmiiksi sekä kasarmien ilmanvaihtojärjestelmiä uusitaan. Uudistukseen liittyvä uuden materiaalin saaminen Jääkäriprikaatiin tullee myös aiheuttamaan lisätarvetta varastointijärjestelyihin.

Jääkäriprikaati tulee saamaan vastuulleen osan nykyisen Pohjois-Suomen sotilasläänin esikunnan tehtävistä. Näitä ovat mm. viranomaisyhteistyö ja sotilaallisen puolustuksen suunnittelu. Tehtävien laajenemisen myötä Jääkäriprikaatin esikunnan organisaatio muuttuu ja henkilöstömäärä kasvaa. Muutos on siis myös Jääkäriprikaatin osalta suuri.

Arvoisat juhlayleisöt, juhlimme tänään Pohjanmaan jääkäripataljoonan siirtymistä Sodankylään 50-vuotista tilia

Arvoisa juhlayleisö, juhlimme tänään Pohjanmaan jääkäripataljoonan siirrosta Sodankylään 50 -vuotis tilaisuutta. Tilaisuus on Jääkäriprikaatin killan ja Vaasan kaupungin järjestämä. Jääkäriprikaatin joukko-osastokilta, Jääkäriprikaatin kilta perustettiin Vaasassa 26.4.1985 muuttamalla 13.2.1962 perustetun Jääkäripataljoona 1-Lapin jääkäripataljoonan kilta ry:n sääntöjä. Jääkäriprikaatin kilta toimii jatkuvassa yhteistoiminnassa Jääkäriprikaatin kanssa. Yhteistyötä tehdään joukko-osastoperinteiden vaalinnassa kaikissa muodoissa. Haluan tässä kiittää Jääkäriprikaatin kiltaa sen pyyteettömästi Jääkäriprikaatin eteen tehdystä työstä, kiitos.

Mainitsin alkuosuuden historiakatsauksessa Vaasan merkityksen Jääkäri liikkeelle ja Jääkäriprikaatin perinnejoukoille. Myös killalla on vahvat siteet Vaasaan.

Jääkäriprikaatilla ja Jääkäriprikaatin killalla on ollut aina lämpimät suhteet Vaasan kaupunkiin ja sen asukkaisiin. Jääkäriperinne yhdistää, Heikki Nurmion tekstin mukaisesti: kun painuvi päät muun kansan maan, me Jääkärit uskoimme yhä.

Kiitoksena Vaasan kaupungille ja sen asukkaille olen myöntänyt Jääkäriprikaatin komentajan sijaisena Vaasan kaupungille 3.8.2014 Lapin Jääkäri ristin. Pyydän kaupungin edustajaa vastaanottamaan Lapin Jääkäri ristin kunniakirjoineen.

Hyvät kuulijat, esitän Jääkäriprikaatin lämpimät kiitokset yhteistyöstä ja toivotan kaikille Killan polkupyörämarssille osallistuville voimia edessä olevaan matkaan ja kireitä ketjuja.